

שלח לך (172)

קושי הוא מוותר מראש להלחם ולעמוד בנסיון, אז לא הולך שכן לא יגיע לתכליתו, ולעמוד בנסיון.
ספר "לתתן עליון"

כל שקר יש מקצת אמת בתחילתו
באנו אל הארץ אשר שלחַתָּנוּ וגם זַבַּת חֶלֶב ודָּבַשׁ הוּא
זֶה פְּרִיָּהּ (יג.כז)
זבת חלב ודבש הוא, כל דבר שקר שאין אומרים בו קצת אמת בתחילתו אין מתקיים בסופו. (רש"י). כלומר, הם אמרו בתחילתו את האמת, כדי שהשקר שיואמרו לאחר מכן יצלח בידם. יסוד זה אומר רבי חיים פלאג'י בספרו "ובחרת בחיים", רמוז בפסוק "ראש דברך אמת ולעולם כל משפטי צדקך" (תהלים קיט. קס), כלומר, אצל מי שחושב לשקר, רק תחילת דבריו אמת, ובהמשך אומר הוא את השקר ומקוה שדבריו יתקבלו, אבל אצל הקב"ה "ראש דברך אמת" וגם "לעולם כל משפטי צדקך", הכל בכל מכל כולו אמת.

ספר "ומתוק האור"

ויפל מִשָּׁה וְאַהֲרֹן עַל פְּנֵיהֶם... וַיְהוֹשֶׁעַ בֶּן נּוּן וְכָלֵב בֶּן יִפְנֵה
מִן הַתְּרִים אֶת הָאָרֶץ קָרְעוּ בְּגָדֵיהֶם (יד. ה-ו)
למה ליה לשנות כאן שוב, את הידוע כבר מקודם, שכלב "מן התרים את הארץ". וי"ל דהנה משה רבינו ואהרן נפלו על פניהם, ונפילת אפים אינה אלא לצורך תפילה, כמו שאמרו חז"ל: אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא אם כן נענה כיהושע בן נון (תענית יד:), שסברו שעדיין יש לאל ידם להתפלל ולבטל הגזירה. אבל יהושע וכלב לא נפלו על פניהם אלא "קָרְעוּ בְּגָדֵיהֶם", לאות אבילות, לפי שידעו שכבר נגזרה ואי אפשר לבטלה, כפי שכן היה. ולכאורה יפלא הדבר: מנין ליהושע וכלב ידיעה זו מה שלא ידעו משה ואהרן הגדולים מהם. על כך אמר הכתוב, כי יהושע וכלב היו "מן התרים את הארץ", שכבר היו בארץ ישראל המחכימה את האדם ומקדשתו כדאייתא בגמרא (כתובות עה:): חד מינייהו (מבי ישראל, רש"י) עדיף כתרי מינן, ועל כן עלו בידיעתם על משה ואהרן.

ספר "עלים לתרופה" בשם אמרי שפר

וְאַתֶּם אַל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם (יד. ט)
מדוע נקראים שבעת עממים "לחם", ועוד, מה ענין "כִּי לְחַמְנוּ הֵם" לציווי "אַל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ"? יש לפרש על פי מה שנאמר ב"חובות הלבבות" (שער הבטחון), שעל האדם לבטוח בה' שלא יחסרו לו לחם ומים אשר הם חיוניים והכרחיים לקיומו, אבל אין מדובר בהבטחה שיזכה במותרות. וכיון שחיי בני ישראל וקיום התורה תלויים בארץ ישראל, וכל קיום הבריאה תלוי בקיום

שֶׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים (יג. ג)

למה נסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים? לפי שלקחה על עסקי דיבה שדיברה באחיה, ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר (רש"י). לכאורה המילה ראו היא שפת יתר, והיה לרש"י לומר בקיצור: "רשעים הללו לא לקחו מוסר"? יש לומר: מצינו בגמרא (ברכות ה:): אמר רבי יוחנן, נגעים ובנים אינם יסורים של אהבה, ומקשה הגמרא: נגעים לא, והתניא: כל מי שיש בו אחד מד' מראות נגעים הללו, אינן אלא מזבח כפרה? ומתרצת הגמרא: כאן בצנעא, כאן בפרהסיא, ומפרש רש"י: בצנעא, תחת בגדיו, שאז אין רואה אותם שום אדם ואלו יסורים של אהבה, אבל כאשר הנגעים הם במקום שבו רואים אותם, אין אלו יסורים של אהבה. לאור זאת יתיישבו הדברים: רש"י היה קשה למה נסמכה פרשת מרים, ואם נאמר שהסמיכות היא משום שלקחה על עסקי דיבה והם לא לקחו מוסר, המרגלים יכלו לחשוב שהנגעים של מרים אינם עונש על שדברה על משה, אלא יסורים של אהבה, שהרי מרים היתה ידועה כצדקת, מדייק רש"י ואומר, הלא רשעים הללו ראו, כי הנגעים היו בפרהסיא, ואם כן לא היו יסורים של אהבה, ובכל זאת לא לקחו מוסר! לכן נסמכו שתי הפרשיות.

ספר "כמוצא שלל רב"

שעת הנסיון, השעה הגדולה של האדם בחייו

וַיַּעֲלוּ בְּנֵי־בְנֵי־אֵל עַד חֶבְרוֹן (יג. כב)

"וַיַּבְּא", כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות שלא יהיה ניסת לחבריו להיות בעצתם וכן הוא אומר "ולו אתן את הארץ אשר דרך בה" (דברים א') וכתוב "ויתנו לכלב את חברון". (רש"י). צריך להבין מה ראתה התורה לכתוב "אשר דרך בה", מה מקום יש לייחס את הדרך בחברון לכלב, הלא הוא דרך בכל הארץ? יש לומר: חובת האדם לדעת שהשעות האמיתיות בחייו שהם עיקר תכליתו, הם שעות הנסיון הקשות, שאם עומד בנסיון בהצלחה יהיה חזק ואיתן בכל חייו. שאר המרגלים הלכו בארץ ישראל כמו כלב, אך ההליכה לא מתייחסת אליהם אלא רק לכלב, כי בהליכה זו בחברון בא לידי ביטוי הנסיון שלו להתרחק בעצמו מעצת כל חבריו המרגלים, לכן רק אליו מתייחסת הפעולה של "אשר דרך בה". יסוד גדול היה בפי הרב גדליה אייזמן זצ"ל: "אם הולך אז לא הולך, ואם לא הולך אז הולך", היינו כל תכלית האדם בעולמו היא לעמוד בנסיונות ובקשיים, ואם מתנסה בהם ועומד בזה אם כן זה נקרא שהולך לו, אבל אבל אם הכל הולך, אין לו קשיים, שעל

התורה, מכאן שהיה על ישראל לבטוח בה' שינצחו את שבעת עממים, כי כיבוש ארץ ישראל הכרחי לקיומם העולם כמו לחם זה שהוא הכרחי לקיומו של האדם.
רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות"

וַיְהִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מִקְשָׁשׁ עֲצִים בַּיּוֹם הַשִּׁבְעִי (טו. לב)

כתוב במדרש שהמקושש, לשם שמים נתכוין, היו אומרים ישראל כיון שנגזר עליהם שלא להכנס לארץ ישראל ממעשה מרגלים שוב אין מחויבין במצוות, עמד וחילל שבת כדי שיהרג ויראו אחרים עכ"ל. וכתב **המהרש"א**: ויש ששאלו האיך חטא באיסור שבת כדי לידע באיזה מיתה דנין המחלל שבת, ויש לומר כיון דלא היה צריך למלאכה זו אלא לידע באיזה מיתה הוה ליה מלאכה שאינה צריכה לגופה, כמו חופר גומא ואינו צריך אלא לעפרה שהוא פטור לרבי שמעון, ומיהו הוא ודאי חייב דהיה מיתה בדיני אדם על פי העדות עכ"ל. וצ"ע, חידושו שגם בכהאי גוונא שרוצה המלאכה לגמרי אלא במחשבה אחרת נקראת המלאכה שאינה צריכה לגופה. ועוד צ"ע מה שכתב דלכך המיתוהו כיון שהעדים ידעו, והרי הקב"ה שיודע מחשבות הרי ידע שכוונתו ומחשבתו לשם שמים וממילא ליכא חיוב מיתה, כיון דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה ואפ"ה אמר הקב"ה למשה מות יומת.

ספר "המאור שבתורה" בשם "קובץ שיעורים"

בציצית יש ריבוי כבוד שמים

דִּבְרֵי אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית (טו. לח)
אמרו חז"ל (סוטה יז.): בשכר שאמר אברהם אבינו: אם מחוט ועוד שרוך נעל, זכו בניו לשתי מצוות: חוט של תכלת ורצועה של תפילין. מה ענין הציצית והתפילין לכאן? וכי מכיון שאברהם הזכיר 'חוט' הוא כבר ראוי לזכות לציצית? והיכן המידה כנגד מידה של המעשה והשכר? כתב הרמח"ל ב"דרך ה'", וז"ל: וענין עמוק מזה נכלל במצוה זו (ציצית), והוא: היות האדם ניסמן לאלוקינו כעבד לאדוניו, והרי זה מכלל קבלת עולו יתברך והשתעבד אליו יתברך. ומובא בתוספות (מנחות מג: ד"ה חותם): והציצית מעיד על ישראל שהם עבדי הקב"ה. אפשר לומר עוד, שבנוסף לכך שזה בכלל קבלת עלו יתברך והשתעבד אליו יתברך, בציצית יש ענין של ריבוי כבוד שמים. זהו שאמר אברהם אבינו: "אם מחוט", שלא אקח ממך כלום, כדי שלא יחסר כבוד שמים, ולכן זכו בניו למצות ציצית, להרבות כבוד שמים.
ספר "יחי ראובן"

אביך ואת אמך וי"ו יתירה לרבות אחיו הגדול. וכבוד אחיו הגדול נחלקו הפוסקים, יש סוברים שאחיו הגדול היינו האח הגדול, ואין אדם חייב בכבוד כל אחד מאחיו הגדולים ממנו, שלא חייבה תורה אלא בגדול האחים שנכנס במקום אב, וכמו כן י"א שלדעה זו אין החיוב אלא באחיו הגדול ולא באחותו הגדולה. אולם הכרעת רבים מהפוסקים שחייב אדם כבוד כל אחיו הגדולים ממנו ובכלל זה אחיותיו הגדולות ממנו, שבכלל כבוד אביו הוא שינהגו הבנים הקטנים כבוד בגדולים, וכן מבואר בארוכה בכתבי האריז"ל.

ספר "פסקים ותשובות"

פתגם: היום הוא דרך הטבע לתת לאחמול הזדמנות נוספת.

ספר "שמחה"

חקירה: ציצית

ארבע ציציות הן שיעור אחד ככל השיעורים, או שבכל כנף צריך להטיל ציצית. (הגר"ש שקאפ ב"מ ז ד"ה ובעיקר: שיעור)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: נר נשמה

בקהילות ישראל נהגו המגידים להחזיק נר דולק בידם, שעה שהיו מחזרים על פתחיהם של נגידיים לאסוף, דמי דרשא. אחד המגידיים, שנשאל לפרש המנהג הזה, הסביר: נגידיים אלו, עד שהם מוציאים פרוטה מכיסם נשמתם פורחת מהם. ובשעת יציאת הנשמה ראוי להדליק נרות.

ספר "חוד וחלק" חלק א' (דף קכא)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, ששה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, פייגא אולגה בת ברנה, רינה בת פיבי. לידה קלה לרינה בת זהרה אנריאת. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה.

